

Chronische luchtwegaandoeningen

Wij staan altijd voor u klaar
met informatie en advies.

Uw
APOTHEEK

In Nederland heeft één op de tien mensen last van een chronische aandoening aan de luchtwegen. Dit kan astma zijn, chronische bronchitis of emfyseem. Voor astma, chronische bronchitis en emfyseem samen wordt vaak de verzamelnaam CARA gebruikt.

In deze folder leest u wat uw apotheek kan betekenen voor mensen met een chronische luchtwegaandoening.

Wat zijn de klachten?

De klachten van mensen met een luchtwegaandoening wisselen sterk. Niet alleen van patiënt tot patiënt, maar ook van moment tot moment. De aandoeningen zijn te herkennen aan het opgeven van slijm hoesten en benauwdheid. Iemand met astma heeft regelmatig last van aanvallen van benauwdheid, die worden afgewisseld met perioden waarin de klachten niet optreden. Chronische bronchitis is vooral te herkennen aan voortdurend hoesten en het opgeven van slijm. De mate waarin dit gebeurt kan verschillen. Iemand met emfyseem heeft last van kortademigheid omdat de longen minder elastisch zijn. Emfyseem kan het gevolg zijn van onbehandelde astma of bronchitis, of van jarenlang roken. In de praktijk zijn emfyseem, astma en chronische bronchitis niet altijd goed van elkaar te onderscheiden.

Voorkomen is beter

Benauwdheidsaanvallen kunt u soms voorkomen door de factoren die de aanvallen uitlokken te vermijden. Welke factoren dit zijn is voor iedereen verschillend. Het kunnen huisdieren zijn of huisstofmijt. Of prikkels als rook stof koude lucht en mist. Ook inspanning kan de oorzaak zijn van een benauwdheidsaanval. Verder is het raadzaam te stoppen met roken, rokerige ruimten te vermijden en de woning goed schoon en vochtvrij te houden.

Geneesmiddelen om uw klachten te verminderen

Er bestaan verschillende geneesmiddelen die uw klachten kunnen verminderen. Ze zijn verkrijgbaar in de vorm van tabletten en dranken, maar de meeste mensen gebruiken medicijnen die moeten worden ingeademd. Dit inademen, inhaleren, gebeurt met behulp van een inhalator. Het geneesmiddel komt dan direct op de plaats waar het zijn werk moet doen.

Een chronische luchtwegaandoening wordt meestal behandeld met een combinatie van geneesmiddel en. De belangrijkste zijn luchtwegverwijders en luchtwegbeschermers. De luchtwegverwijder zorgt ervoor dat de luchtweg die door de

allergische reactie smaller is geworden (omdat spieren in de luchtweg samenkrampen) weer normaal wordt. Daardoor gaat de luchtwegverwijder benauwdheid tegen. De luchtwegbeschermer bestrijdt de ontsteking van de luchtweg en beschermt de luchtweg tegen prikkels. Omdat de luchtwegverwijder er ook voor zorgt dat de luchtwegbeschermer beter op de plaats van werking kan komen, moet deze als eerste worden geïnhaleerd.

Inhaleren moet je leren

Er zijn verschillende soorten inhalatoren, zoals verstuivers, poederinhalatoren en vernevelapparaten. Voor baby's en peuters bestaan speciale inhalatoren. Elke inhalator moet op een andere manier worden gebruikt. Zo moet u bij verstuivers (ook wel aërosolen genoemd) langzaam inademen. Bij een poederinhalator doet u dit juist krachtig. Voor alle typen geldt: inhaleren moet je leren. Het gebruik van zo'n apparaat lijkt eenvoudiger dan het is. Ongeveer de helft van de mensen die een inhalator gebruiken, doet dit niet goed. Het grootste deel van het geneesmiddel komt dan niet in de longen terecht, maar in mond en keel. Dat is jammer, want op deze manier gaat een deel van het geneesmiddel verloren. Het middel werkt dan niet optimaal.

“Droog” oefenen

Wanneer u nog nooit een inhalator heeft gebruikt, is het nuttig eerst een paar keer 'droog' te oefenen. Dit houdt in dat u oefent met een inhalator waar geen werkzame stof in zit. U ademt het geneesmiddel dan niet in. Wilt u een inhalator proberen, dan kan dat in de apotheek.

Ook als u al jarenlang regelmatig inhaleert, doet u dit misschien niet op de manier die het beste resultaat geeft. Daarom is het goed om af en toe samen met een medewerker van de apotheek te kijken of u de inhalator op de juiste manier gebruikt. Dat kan bijvoorbeeld wanneer u uw geneesmiddel afhaalt. Maakt u van tevoren een afspraak, dan weet u zeker dat men in de apotheek voldoende tijd voor u heeft.

Geneesmiddelen op maat

Sommige geneesmiddelen voor chronische luchtwegaandoeningen worden in de apotheek voor u gemaakt of aangepast. Iemand kan van een geneesmiddel bijvoorbeeld iets meer of minder nodig hebben dan een ander, om een zelfde werking te bereiken. Denk bijvoorbeeld aan kleine kinderen. Uw apotheker kan een geneesmiddel zo voor u aanpassen, dat het precies 'op maat' is.

Misschien heeft u wel eens moeite met het innemen van tabletten of capsules, of met het inhaleren van uw medicijnen. Uw apotheker heeft hulpmiddelen om het gebruik gemakkelijker te maken, zoals voorzetskamers voor inhalatoren. Een voorzetskamer is een hulpstuk voor de verstuiver die het inademen eenvoudiger maakt. In de apotheek zijn ook tablettenvergruizers en tablettensplijters verkrijgbaar. Informeer wel of de tabletten die u gebruikt, verguisd of gespleten mogen worden!

Dus: ook als u problemen heeft met het innemen van geneesmiddelen, kunt u bij uw apotheek terecht voor een passend advies.

Controle achter de schermen

Geneesmiddelen voor astma, chronische bronchitis of emfyseem haalt u in uw eigen apotheek. Daar krijg u uitleg over de werking van uw medicijnen en over de beste manier om ze te gebruiken. Voordat u een geneesmiddel meekrijgt, wordt uw recept zorgvuldig gecontroleerd. Bekeken wordt of de in te nemen hoeveelheid in orde is, of het geneesmiddel al eerder is voorgeschreven en of het geen problemen kan opleveren met de medicijnen die u al gebruikt. In uw apotheek weet men precies wat en hoeveel u gebruikt, omdat deze gegevens in de computer worden bijgehouden.

Niet alleen van de geneesmiddelen die u op recept krijgt, maar ook van de middelen die u zonder recept heeft gehaald, kan in de apotheek worden nagegaan of u ze met andere middelen kunt gebruiken.

Ga naar uw eigen apotheek

Apothekers kunnen alleen die middelen controleren die bij hen in de computer staan. Het is daarom raadzaam om al uw geneesmiddelen in uw eigen apotheek te halen. Alleen dan kunnen ongewenste combinaties tijdig worden gesignaleerd, evenals wisselwerkingen tussen geneesmiddelen die bijwerkingen tot gevolg kunnen hebben. Het komt natuurlijk wel eens voor dat u naar een andere apotheek moet, bijvoorbeeld tijdens een weekenddienst of in uw vakantie. Meld dan naderhand in uw eigen apotheek welke middelen u elders heeft gehaald.

Voorlichting en persoonlijke begeleiding

Misschien heeft u vragen over uw geneesmiddelen, of wilt u meer weten over het gebruik van uw inhalator. In de apotheek kan men u adviseren over het gebruik, de werking en de eventuele bijwerkingen van uw geneesmiddelen. Vraagt u gerust om een toelichting. Dit kan telefonisch of in de

apothek zelf. Wilt u een gesprek met de apotheker over het gebruik van uw geneesmiddelen, dan kunt u hiervoor ook een afspraak maken.

In steeds meer apotheken worden mensen met een bepaalde aandoening, zoals astma, emfyseem of chronische bronchitis, met extra aandacht begeleid. De apotheker bespreekt met u of uw geneesmiddelen wel het gewenste effect hebben. Dit gebeurt altijd op een rustige plek in de apotheek. Misschien blijkt dan dat u uw middel beter op een andere manier kunt gebruiken. Of dat er iets aan uw therapie moet worden gewijzigd. Komt u gezamenlijk tot de conclusie dat er iets moet veranderen, dan neemt de apotheker altijd contact op met uw behandelend arts.

Op vakantie

Gaat u op reis, dan kan de douane vragen stellen over uw medicijnen en uw inhalator. Het is daarom handig om een geneesmiddelenpaspoort mee te nemen. Dit 'paspoort' is verkrijgbaar in uw apotheek. Hierin kunnen uw geneesmiddelen worden genoteerd. Gebruikt u ze met behulp van een inhalator of een andere bijzondere toedieningsvorm, dan wordt ook dit in het paspoort vermeld. Het paspoort is ook handig als overzicht, bijvoorbeeld voor de apotheek op uw vakantiebestemming. U weet altijd precies wat u gebruikt!

Informatie

In de bijsluiter van uw geneesmiddel staat vermeld hoe u het middel het beste kunt gebruiken. De meeste apotheken beschikken bovendien over diverse folders en videobanden, bijvoorbeeld over de inhalatietechniek. Neem ze mee of vraag ernaar. U kunt de informatie dan thuis nog eens rustig nalezen of bekijken.

Belangrijk om te weten

- Het gebruik van een inhalator is niet altijd gemakkelijk. Samen met een medewerker van de apotheek kunt u nagaan of u uw inhalator op de juiste manier gebruikt.
- Heeft u een medicijn nodig dat niet kant en klaar verkrijgbaar is? Geen probleem. Meestal kan uw geneesmiddel in de apotheek op maat worden gemaakt.
- Vraag in de apotheek of uw geneesmiddelen te gebruiken zijn in combinatie met andere middelen. Laat dit ook controleren bij de middelen die vrij verkrijgbaar zijn!
- Ga altijd naar dezelfde apotheek. Ongewenste combinaties van medicijnen kunnen dan tijdig worden gesignaleerd. Een veilig gevoel!